

9. 7. 2009

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Antidiskriminační zákon - jeho připomenutí

Dne 29.6.2009 byl ve Sbírce zákonů ČR pod číslem 198/2009 Sb., vyhlášen zákon o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů, (tzv. antidiskriminační zákon).

Po litém boji o jeho přijetí, který vyvrcholil dne 17. června 2009, kdy Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR po více než roce přehlasovala veto prezidenta Václava Klause a schválila tak přijetí antidiskriminačního zákona, si v souvislosti s vyhlášením tohoto zákona stručně zopakujme základní cíle a principy, které s sebou nová právní úprava přináší.

Před přijetím antidiskriminačního zákona byla právní úprava diskriminace roztržštěna v několika právních předpisech, aniž konkrétněji upravovala komplexnost tohoto nejen sociálně-právního problému dnešní společnosti.

Vyhlášený antidiskriminační zákon komplexně zapracovává příslušné předpisy Evropských společenství a v návaznosti na Listinu základních práv a svobod a mezinárodní smlouvy, které jsou součástí právního řádu České republiky, blíže vymezuje právo na rovné zacházení a zákaz diskriminace zejména ve věcech práva na zaměstnání a přístupu k zaměstnání, přístupu k povolání, podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti, sociálního zabezpečení, přístupu ke vzdělání a jeho poskytování, přístupu ke zboží a službám, včetně bydlení, pokud jsou nabízeny veřejnosti nebo při jejich poskytování, aj.

Fyzická osoba, jež vystupuje v právních vztazích v uvedených oblastech pak má na základě antidiskriminačního zákona právo na to, aby nebyla diskriminována.

Za diskriminaci se dle vyhlášeného antidiskriminačního zákona považuje i obtěžování, sexuální obtěžování, pronásledování, pokyn k diskriminaci a navádění k diskriminaci. Diskriminace je pak v úpravě antidiskriminačního zákona rozlišována ve formě diskriminace přímé (tj. jednání, včetně opomenutí, kdy se s jednou osobou zachází méně příznivě, než se zachází s jinou osobou ve srovnatelné situaci) a diskriminace nepřímé (tj. jednání nebo opomenutí, kdy na základě zdánlivě neutrálního kritéria nebo praxe je jedna osoba znevýhodněna oproti ostatním osobám).

Současně vyhlášený antidiskriminační zákon pro případ porušení zákazu diskriminace zavádí pro dotčené subjekty prostředky právní ochrany před diskriminací.

V případě, dojde-li k porušení práv a povinností vyplývajících z práva na rovné zacházení nebo k

diskriminaci, má ten, kdo byl tímto jednáním dotčen, právo se u soudu zejména domáhat toho, aby bylo upuštěno od diskriminace, aby byly odstraněny následky diskriminačního zásahu a aby mu bylo dáno přiměřené zadostiučinění. Ve zvlášť závažných případech pak má ten, jehož práva byla takto porušena, právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích.

V této souvislosti je často zmiňována obava nad možným likvidačním účinkem antidiskriminačního zákona, jež je spjata s určitými očekávanými obdobného vývoje, který proběhl v USA, kde se, důsledku mnoha často krajních snah o uplatnění práva na ochranu před diskriminací cestou soudních žalob na vysoká odškodnění, diskriminace stala rovněž výrazným ekonomickým problémem.

Skutečný dopad vyhlášeného antidiskriminačního zákona v praktickém životě v České republice však bude zřejmý nejdříve až po uplynutí tří, resp. šesti měsíců po dni jeho vyhlášení, kdy nabude tento zákon účinnosti.

V této chvíli je však třeba v přijetí antidiskriminačního zákona spatřovat splnění povinností České republiky jako člena Evropské Unie týkající se povinnosti harmonizace její právní úpravy s úpravou evropskou, a dále jednoznačný krok České republiky vedoucí k posílení základních práv a svobod a jejich řádnému uplatňování.

JUDr. Kamil Šebesta, MBA
advokát

[KŠD ŠTOVIČEK](#)

advokátní kancelář, v.o.s.

CITY TOWER
Hvězdova 1716/2b
140 78 Praha 4

tel: +420 221 412 611
fax: +420 222 254 030

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)

- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)